

کریم رضادوست

(عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز)

صادق پیوسته

بررسی

تحولات اجتماعی ایران

سه دهه پس از

انقلاب اسلامی

فهرست

پیش‌گفتار ۹

فصل اول: کلیات و چهارچوب تحلیل ۱۳

کلیات ۱۳

چهارچوب نظری ۱۴

فرضیه‌ی نیروهای سه‌گانه ۱۵

آسیب‌شناسی تعادل نظام جامعه ۱۶

نظریه‌ی تکامل جوامع ۱۹

مدل ترکیبی تحلیل ۲۳

فصل دوم: روزنگار رویدادهای برجسته ۲۵

۱۳۵۷ ..... ۲۵

۱۳۵۸ ..... ۲۸

۱۳۵۹ ..... ۳۳

۱۳۶۰ ..... ۳۸

۱۳۶۱ ..... ۴۲

۱۳۶۲ ..... ۴۴

۱۳۶۳ ..... ۴۷

۱۳۶۴ ..... ۵۱

۱۳۶۵ ..... ۵۵

۱۳۶۶ ..... ۵۹

۱۳۶۷ ..... ۶۲

۱۳۶۸ ..... ۶۶

۱۳۶۹ ..... ۷۲

۱۳۷۰ ..... ۷۷

پیش‌گفتار

در پژوهش پیش‌رو تلاش شده است تغییرات برجسته‌ی اجتماعی ایران، که به تسامح تحول‌ناמידه شده‌اند، در طول سه دهه پس از انقلاب اسلامی بررسی گردد. پژوهش با توصیف تاریخی سال‌های پس از انقلاب اسلامی به صورت روزشمار وقایع مهم آغاز می‌گردد. چهارچوب نظری، ترکیبی است از فرضیه‌ی حسین بشیریه درباره‌ی نظام سیاسی جمهوری اسلامی ایران، نظریه‌ی آسیب‌شناسی خرده‌نظام‌های نظام‌جامعه که توسط مجید کوثری از تئوری پارسونز برگرفته شده و مراحل تاریخی جوامع جرج هربرت مید به تفسیر و تشریح حسین ابوالحسن تنهایی. در بخش چهارچوب نظری، مفاهیم مورد استفاده در تحقیق برای پیشگیری از برداشت‌های متفاوت به صورت مختصر تشریح شده‌اند.

شیوه‌ی جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش، مرور ثانویه‌ی اسناد بوده است یعنی شواهد توصیفی و تحلیلی مرتبط در پژوهش‌های پیشین، برای سنجش درستی و نادرستی فرضیه‌ها استفاده شده‌اند. به این ترتیب، مشخص شده که مهم‌ترین عامل تحول اجتماعی، گفتار دولت حاکم، در هر دوره بوده است. البته تغییر دولت به معنای قوه‌ی مجریه، در هر دوره، تفاوتی در جهت‌گیری سیاست‌های دولت به معنای اعم (state) نیز به همراه داشته است.